

Årsrapport 2013

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Psykisk helse og barnevern

RKBU Midt-Norge

Kunnskap til beste for barn og unge

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge
– Psykisk helse og barnevern
RKBU Midt-Norge

E-post: rkbu@medisin.ntnu.no
Telefon: +47 73 55 15 00

Besøksadresse: Klostergata 46, Trondheim

Postadresse:
NTNU, Det medisinske fakultet
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU)
P.b. 8905, MTFS
7491 Trondheim

Layout: Kristina Jones
Foto forside, og side 2, 4, 10, 15, 19, 21, 24, 30 og 39: Photos.com
Foto side 23: Thinkstock

www.ntnu.no/rkbu

Innhold

RKBU Midt-Norge sitt første år	5
Organisasjon	6
Personell i 2013	6
Ledelse og styring	8
Finansiering	8
Forskning og utvikling	11
Forsknings- og utviklingsprosjekter	11
Ph.d.-prosjekter	14
Kunnskapsformidling	18
Undervisning	18
Kommunikasjon og profilering	24
Samarbeid	28
Oversikt over publikasjoner, presentasjoner og mediebidrag	31

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Psykisk helse og barnevern (RKBU Midt-Norge) er et forsknings- og utviklingssenter som skal bidra til å øke kvaliteten på tjenestene i deres arbeid med barn og unges psykiske helse og barnevern.

RKBU Midt-Norge er organisert under Det medisinske fakultet ved NTNU.

RKBU Midt-Norge sitt første år

Det første året i RKBU Midt-Norge sin historie er nå tilbakelagt og hvetebrødsdagene etter ekteskapet mellom Barnevernets utviklingscenter (BUS) og Regionsenter for barn og unges psykisk helse (RBUP) er over.

Vi har brukt en god del tid og ressurser på å samkjøre to ulike forsknings- og kompetansekulturer. Vi har brukt hele året på å utarbeide en egen mål- og strategiplan for senteret, for å sikre alle ansattes medvirkning og deltakelse i arbeidet. Arbeidet med planen har vært et middel i prosessen med å samle alle ansatte i ett felles senter med to hovedområder; barnevern og barn og unges psykiske helse. Vi har i tillegg vektlagt felles intern undervisning om mange ulike forsknings-tema og forskningsmetodikk.

Parallelt med denne samkjøringsprosessen har arbeidet gått sin gang ved senteret. Alle vitenskapelige ansatte hadde med seg «fulle ordrebøker» inn i det nye sammenslåtte senteret RKBU. Til tross for fulle ordrebøker har vi i løpet av dette året klart å dreie skuta på en kurs der våre to satsningsområder psykisk helse og barnevern i stadig større grad blir integrert som to overlappende saksområder. Det gjelder både i forskning og formidling.

Stadig flere prosjekter tar opp i seg begge disse perspektivene, men fortsatt er vårt flaggskip "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner" vårt største og mest integrerte prosjekt. I dette prosjektet avslutter vi datainnsamlingen sommeren 2014, og vi overleverer en sluttrapport til våre to oppdragsgivere Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i desember samme år. Parallelt med sluttrapporten til direktoratene vil våre forskere fremskaffe mye ny kunnskap i skjæringsfeltet psykisk helse og barnevern med bakgrunn i disse dataene.

På formidlingssiden har vi i 2013 arbeidet med å integrere kunnskap om barnevern inn i vår master i barn og unges psykiske helse. Dette vil vi se resultatene av de neste årene.

Odd Sverre Westbye

Odd Sverre Westbye
Senterleder

Organisasjon

Personell i 2013

Ledelse og administrasjon

Odd Sverre Westbye	Regionsenterleder
Åse Bratterud	Forsker / nestleder
May Britt Drugli	Professor / forskningsleder
Tormod Rimehaug	Førsteamanuensis / undervisningsleder
Jannicke Ankile	Kontorsjef
Grethe Tolnes	Rådgiver
Kristina Jones	Førstekonsulent / kommunikasjonsmedarbeider
Kirsti H. Singsaas	Førstekonsulent
Ilaria Tedeschi	Førstekonsulent / studiekonsulent
Ragna T. Husby	Førstekonsulent / studiekonsulent
Jens August Lian	Kontorlærling

Øvrige ansatte i faste stillinger

Turid Suzanne Berg-Nielsen	Professor
Anne Synnøve Brenne	Universitetslektor
Marit S. Indredavik	Professor
Thomas Jozefiak	Førsteamanuensis
Nanna S. Kayed	Forsker
Bo Larsson	Professor
Jim Lurie	Forsker
Stian Lydersen	Professor
Synnøve Melheim	Forsker
Kjersti Sandnes	Universitetslektor
Frode Stenseng	Førsteamanuensis
Anne Mari Sund	Professor
Torill Tjelflaa	Seniorrådgiver
Gro Ulset	Forsker
Anne Mari Undheim	Førsteamanuensis
Robert Valderhaug	Førsteamanuensis

Ansatte i midlertidige stillinger

Siri F. Aas	Universitetslektor II
Tea Agerup	Stipendiat
Jostein Arntzen	Universitetslektor II
Jay Belsky	Professor II
Dagrun Breirem-de Beer	Universitetslektor II
Torun G. Finnanger	Stipendiat
Randi Frengstad	Prosjektmedarbeider
Simona Georgescu	Forskningsassistent
Kari Gårdvik	Universitetslektor II
Magnhild S. Høvik	Stipendiat
Anne Lise Høyland	Stipendiat
Jannike Kaasbøll	Stipendiat
Bente Kirkhaug	Stipendiat
Ingvild Lange	Forskningsassistent
Einar Leikanger	Førsteamanuensis II
Line K. Lund	Førsteamanuensis II
Wenche L. Mangerud	Stipendiat
Ingunn Ranøyen	Stipendiat
Johannes F. Sigurdson	Stipendiat
Kenneth Stensen	Vitenskapelig assistent
Anne Siri Stornes	Forskningsassistent
Anne Regine Sveen	Prosjektmedarbeider
Per Hove Thomsen	Professor II
Jan Wallander	Professor II
Bernhard Weidle	Universitetslektor II
Jannicke E. Westgaard	Universitetslektor II
Anne Kristine Wormdal	Forsker II

Ph.d.- kandidater knyttet til RKBU gjennom hovedveileder

Hanne K. Greger	Ansatt ved St. Olavs hospital HF
Einar Leikanger	Ansatt ved Helse Møre og Romsdal HF
Jorun Schei	Ansatt ved St. Olavs hospital HF
Marit S. Skrove	Ansatt ved St. Olavs hospital HF
Henrik Sollie	Ansatt ved Helse Møre og Romsdal HF
Bernhard Weidle	Ansatt ved St Olavs hospital HF

Ledelse og styring

Operativ ledergruppe

RKBU Midt-Norge har en operativ ledergruppe som består av leder, nestleder og kontorsjef. Disse møtes to ganger i uken. På det ene møtet i uken deltar også undervisningsleder og forskningsleder.

Fagmøter

Hver måned holdes fagmøter ved RKBU. Her kan ansatte gi ledelsen ved senteret synspunkter og råd i faglige saker og saker av organisatorisk art. Fagmøtene fungerer også som et forum hvor ledelsen kan gi viktig informasjon til de ansatte.

I fagmøtene deltar alle vitenskapelig ansatte i faste stillinger, i tillegg til ledelsen og verneombud. Ansatte i midlertidige vitenskapelige stillinger og ansatte i teknisk-administrative stillinger er representert med en valgt representant hver. Fagmøtene er åpne for alle ansatte. I tillegg holdes allmøter for alle ansatte ved senteret.

Regionråd

RKBUs regionråd har en viktig rolle som rådgivende organ i forhold til senterets regionale oppgaver og forpliktelser. Sammensetningen av rådet skal gjenspeile RKBU sin virksomhet og mandat. Det avholdes normalt to møter i året. Rådet oppnevnes av dekan ved Det medisinske fakultet, NTNU. Ledelse av rådet alternerer mellom Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) region Midt-Norge og Helse Midt-Norge RHF.

Finansiering

I 2013 mottok RKBU Midt-Norge tilskudd fra Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) på omlag 27 millioner kroner. Beløpet inkluderer et tilskudd fra Bufdir på 2,5 millioner kroner til prosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". I tillegg mottok senteret i overkant av 11 millioner kroner i inntekter fra andre finansieringskilder.

Tilbakeblikk på 2013

Offisiell åpning av RKBU Midt-Norge

7. mars 2013 ble etableringen av RKBU Midt-Norge markert med et offisielt arrangement med senterets oppdragsgivere og samarbeidspartnere til stede.

"Et fornuftsekteskap til barnas beste" kalte dekan Stig Arild Slørdal ved Det medisinske fakultet sammenslåingen mellom Barnevernets utviklingssenter i Midt-Norge (BUS) og Regionsenter for barn og unges psykiske helse i Midt-Norge (RBUP) da han ønsket velkommen til åpningen.

Prosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner" ble presentert av forsker Nanna Sønnichsen Kayed under åpningen. Prosjektet startet som et samarbeid mellom BUS og RBUP, og ble fra 1. januar 2013 videreført av RKBU Midt-Norge.

Forskning og utvikling

Forskningsaktiviteten ved RKBU Midt-Norge har samlet sett blitt styrket etter sammenslåingen mellom RBUP og BUS. Det gjelder særlig forskningen rettet inn mot kommunal sektor.

Ved senteret gjennomføres det flere forskningsprosjekter rettet mot barnevern, barnehage og skole. Noen av disse er utviklet på bakgrunn av initiativ fra kommunene og gjennomføres i nært samarbeid med praksisfeltet. Kunnskapscenteret har videre flere større prosjekter innen psykisk helsevern, blant annet behandlingsforskning. I tillegg har vi studier som tilfører relevant kunnskap om utvikling og barn og unge i risiko.

Det er påbegynt et tettere samarbeid mellom forskningslederene ved RKBU Midt-Norge, RKBU Nord, RKBU Vest og RBUP Øst og Sør. Målet er blant annet å koordinere forskningsinnsatsen og samarbeide om større og robuste prosjekter.

Forsknings- og utviklingsprosjekter

Prosjektene er beskrevet nærmere på nettet: www.ntnu.no/rkbu/prosjekter

A Randomized Controlled Trial for Repetitive Deliberate Self-harm and Suicidal Behaviours Among Norwegian Adolescents: a Comparison Between Dialectical Behaviour Therapy Adapted for Adolescents (DBT-A) and Enhanced Usual Care (EUC)

Prosjektansvarlig ved RKBU: Anne Mari Sund

Barn av foreldre med avhengighets- og psykiske problemer (BAPP)

Prosjektleder: Tormod Rimehaug

Barn i Midt-Norge

Prosjektleder: May Britt Drugli

Barnehagen som barneverntiltak

Prosjektleder: Åse Bratterud

Barnevernets håndtering av bekymringsmeldinger

Prosjektleder: Jim Lurie

Barneverntjenestens arbeid med barnevernundersøkelser

Prosjektleder: Jim Lurie

Beskrivelse av en modell for samarbeid mellom Bufetat og helseforetak (BUP) om felles døgninstitusjon for barn.

Prosjektleder: Jim Lurie

De utrolige årene – Barnehage og skoleprogrammet

Prosjektleder: May Britt Drugli

En randomisert kontrollert studie av Mestrende Barn - et nytt lavterskelprogram for barn med symptomer på angst og depresjon

Lokal prosjektleder i Midt-Norge: Anne Mari Sund

Entifisering og kvantifisering i barnevernet

Prosjektansvarlig ved RKBU: Åse Bratterud

Gode lærer-elevrelasjoner

Prosjektleder: May Britt Drugli

Helseundersøkelsen i BUP-klinikk, St. Olavs Hospital (Hel-BUP)

Prosjektleder: Marit S. Indredavik

Håndtering av tvang i barneverninstitusjon

Prosjektleder: Gro Ulset

Implementering av psykososial risikokartlegging

Prosjektleder: Tormod Rimehaug

Lav fødselsvekt og hjerneutvikling – Psykisk og fysisk helse, kognisjon og genetikk

Prosjektleder: Marit S. Indredavik

Liten i barnehage

Prosjektleder: May Britt Drugli

Mor-barn interaksjon i de første to leveårene: En RCT studie av videobasert veiledning til småbarnsforeldre

Prosjektleder: Turid Suzanne Berg-Nielsen

Nordisk langtids behandlingsstudie av barn og unge med tvangslidelse (NordLOTS)

Prosjektleder: Robert Valderhaug

Prediktorer for tjenestebruk for psykiske vansker hos små barn: En prospektiv, multi-informant populasjonsstudie

Prosjektleder: Turid Suzanne Berg-Nielsen

Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner

Prosjektleder: Nanna S. Kayed

Psykisk helse og livskvalitet hos unge under og etter kreftbehandling, og betydningen av støtte fra helse og velferdstjenester

Prosjektansvarlig ved RKBU: Anne Mari Sund

Tidlig trygg i Trondheim. En longitudinell populasjonsbasert studie av risiko- og beskyttelsesfaktorer for barns psykiske helse

Prosjektansvarlig ved RKBU: Turid Suzanne Berg-Nielsen

Ungdom og psykisk helse

Prosjektleder: Anne Mari Sund

Utprøving av kognitiv adferdsterapi ved ADHD etter YoungBramham programmet

Prosjektansvarlig ved RKBU: Anne Mari Sund

Vennskap - Erfaringer og oppfatninger blant ungdom som bor i barneverninstitusjon

Prosjektleder: Gro Ulset

Ph.d.-prosjekter

Prosjekttittel	Kandidat	Tidsplan
Deprimerte ungdommer og familietilknytning	Tea Agerup	2009 – 2014
Å leve med traumatisk hodeskade: Kognitiv funksjon, psykisk helse og livskvalitet etter traumatisk hodeskade – en prospektiv oppfølgingsstudie	Torun G. Finnanger	2011 – 2014
En RCT-studie av videobasert veiledning	Magnhild S. Høivik	2011 – 2014
Nevrobiologiske forskjeller hos personer med autismespekterforstyrrelser – representerer dette ulike etiologi for de sosiale vanskene?	Anne Lise Høyland	2012 – 2017
Barn med somatisk syke foreldre	Jannike Kaasbøll	2008 – 2014
De utrolige årene – barnehage og skoleprogrammet	Bente Kirkhaug	2008 – 2014
Ungdom og angst. En studie av utbredelse, komorbiditet, og stabilitet av angst i en ungdomspopulasjon	Einar Leikanger	2006 – 2013
Ungdommers psykiske helse: Somatiske faktorer og livsstil	Wenche L. Mangerud	2011 – 2015
Assosiasjoner mellom ungdommenes emosjonelle symptomer og psykiatriske symptomer hos foreldre	Ingunn Ranøyen	2010 – 2014
Ungdom i BUP med nevropsykiatriske diagnoser	Jorun Schei	2011 – 2014
Effekten av mobbing hos unge voksne	Johannes Foss Sigurdson	2012 – 2015
Psykiske symptomer og deres samvariasjon med biologiske faktorer hos ungdom	Marit Synnøve Skrove	2009 – 2015

Prosjekttittel	Kandidat	Tidsplan
Barn og unge med ADHD-diagnose: Kjennetegn og utviklingsforløp hos barna. Problemoppfatning, belastning og mestring hos foreldre	Henrik Sollie	2005 – 2014
NordLOTS-studien (Nordic long term OCD treatment study): Analyse av livskvalitet og av to diagnostiske subgrupper (autismespekterforstyrrelse med høyt funksjonsnivå og Tourettes syndrom)	Bernhard Weidle	2010 – 2014
Tidligere overgrep og nåværende psykisk helse og livskvalitet hos ungdom i en høyrisikopopulasjon	Hanne Klæboe Greger	2013 – 2016

Prosjektene er beskrevet nærmere på nettet: www.ntnu.no/rkbu/phd-prosjekter

Tilbakeblikk på 2013

Einar Leikanger (i midten) med bedømmelseskomité og leder for disputasen Anne Mari Sund (til venstre). Foto: K. Jones

Disputas: Einar Leikanger

Einar Leikanger disputerte 5. juni 2013 med avhandlingen *Prevalence, incidence and stability of anxiety among adolescents in the general population*.

I sitt doktorgradsarbeid har Leikanger sett på forekomst og utvikling av angstsymptomer hos 1802 ungdommer i Midt-Norge mellom 13 og 18 år.

Line K. Lund med prisuddeleger Snorre Ness fra det regionale brukerutvalget i. Foto: T. Kvalheim, Helse Møre og Romsdal

Pris for psykisk helseforskning

Helse Midt-Norges forskningspris for 2012 gikk til Line Knutsen Lund for hennes forskning på psykisk helse hos unge voksne født med lav fødselsvekt. Forskningen ble utført i forbindelse med doktorgraden som hun fullførte i 2012. Prisen ble delt ut i juni 2013.

PSYKTEST
BARN Måleegenskaper ved tester og kartleggingsverktøy
www.psyktestbarn.no

PsykTestBARN

Det nye nettstedet PsykTestBARN ble etablert i samarbeid mellom RBUP Øst og Sør, RKBV Vest, RKBV Nord og RKBV Midt-Norge.

Nettstedet samler kunnskap om norske tester og kartleggingsverktøy som brukes til å undersøke psykisk helse, psykososiale problemer, evner og ferdigheter hos barn og unge.

Nettstedet skal være en ressurs for norske kliniske helsefaglige og barnevernfaglige institusjoner, samt undervisnings- og forskningsinstitusjoner som bruker disse verktøyene i dag.

Gode lærer-elevrelasjoner – Et skoleprosjekt i Trondheim

God kvalitet på relasjonen mellom lærer og elev virker inn på elevenes læring, trivsel og psykiske helse. I samarbeid med Trondheim kommune startet RKBV Midt-Norge derfor opp prosjektet "Gode lærer-elevrelasjoner" der søkelyset er rettet mot lærer-elevrelasjonen i Trondheimsskolen. Målet er å bidra til et bedre læringsmiljø.

Lærere og lederteam i skolene får veiledning og deltar i refleksjonsgrupper hvor de reflekterer over egne relasjoner til elevene. Prosjektet skal også undersøke om relasjonskvaliteten endres i løpet av prosjektperioden og om en eventuell endring viser sammenheng med elevenes psykiske helse.

Prosjektet "Gode lærer-elevrelasjoner" ble omtalt i Adresseavisen i august 2013.

Undersøkelse av barnevernets håndtering av bekymringsmeldinger og arbeid med barnevernundersøkelser

20 prosent av bekymringsmeldinger til barnevernet i Norge 2012 ble henlagt uten at det ble satt i gang videre undersøkelser. 53 prosent av meldingene som ble fulgt opp som barnevernundersøkelser ble henlagt uten tiltak. Samtidig er det stor variasjon fra kommune til kommune hvor stor prosent av barnevernundersøkelsene som blir fulgt opp med tiltak.

I 2012 ble det startet et prosjekt som skulle undersøke barneverntjenestens håndtering av bekymringsmeldinger fra blant annet familie, skole, barnevern, med Jim Lurie som prosjektleder. 2013 ble forskningen videreført til også å undersøke arbeid med barnevernundersøkelser.

I 2012 og 2013 ble det samlet inn data om håndtering av bekymringsmeldinger blant 10 barneverntjenester i Trøndelag og arbeid med barnevernundersøkelser blant 15 tjenester i Midt-Norge. Forskningen vil fortsette i 2014.

Kunnskapsformidling

Undervisning

Videreutdanning og master i barn og unges psykiske helse

I 2013 hadde videreutdanningstilbudet ved RKBU fortsatt økt fokus på små barn og på kompetanse og metodikk for barnehagepersonell. I tråd med samhandlingsreformen har vi samordnet tilbudet til første- og andrelinjetjenesten, og vi vil øke vekten på å utforme undervisningen basert på kunnskap om implementering.

Det er innledet nasjonalt og regionalt samarbeid som i 2014 vil bringe med seg en betydelig økning i tilbudet. Studietilbudet vil bli organisert i *Videreutdanninger* som kan påbygges til mastergrad i barn og unges psykiske helse.

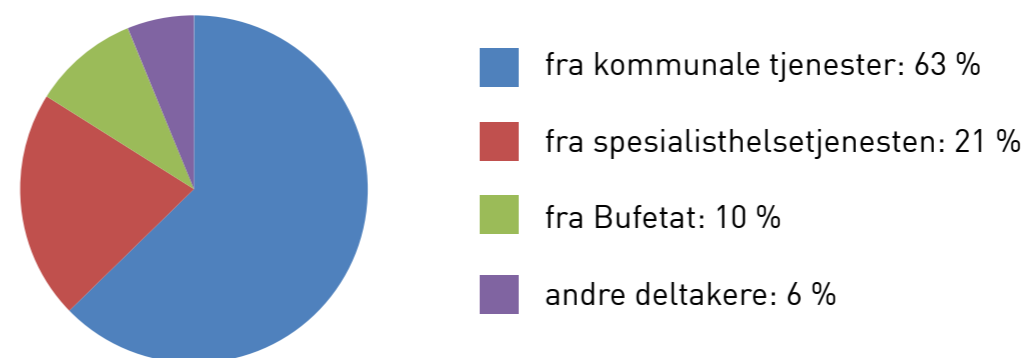
Mer informasjon finnes på hjemmesidene til RKBU: www.ntnu.no/rkbu/studier

I 2013 ble det undervist i følgende emner:

MDV6201	<i>Innføring i barn og unges psykiske helse I</i>
MDV6281	<i>Vitenskapsteori og metode for barn og unges psykiske helse</i>
MDV6212	<i>Video-assistert veiledning i barnehage</i>
MDV6230	<i>Pedagogisk utredning og arbeid I</i>
MDV6206	<i>Førskolebarn i risiko</i>
MDV6241	<i>Innføring i kognitiv atferdsterapi ved spesifikke psykiske forstyrrelser hos barn og unge, del II</i>
MDV6203	<i>Relasjon og allianse I</i>
MDV6210	<i>FFI - Forebyggende Familieintervensjon</i>
MDV6253	<i>Kartlegging og risikovurdering av barn og unge med seksuelle atferdsproblemer</i>
MDV6232	<i>Klinisk pedagogikk: Teori, rolle og utredningsmetodikk</i>
MDV6290	<i>Masteroppgave i barn og unges psykiske helse</i>
RBUP3901	<i>Masteroppgave i barn og unges psykiske helse</i>

Deltakere på undervisningsemnene:

Avlagt mastergrad i 2013

Ingunn Skjelten fullførte sin master i barn og unges psykiske helse med masteroppgaven *Barn med foreldre i rusbehandling – En kvalitativ studie basert på intervju med foreldre om representasjonene av deres barn og relasjonen dem i mellom.*

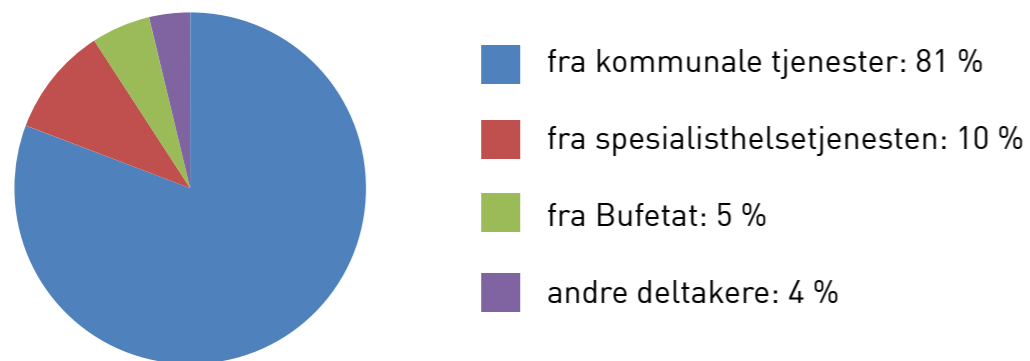
Kompetansespredning, kurs og konferanser

RKBU Midt-Norge har, alene og i samarbeid med andre, arrangert etterutdannings-tilbud i form av kurs eller konferanser for over 2800 deltakere i 2013.

Ansatte ved RKBU jobber med å spre kompetanse også i andre sammenhenger regionalt og nasjonalt. Vi blir ofte bedt om å bidra med innlegg på konferanser, kurs, fagdager og samlinger for ansatte i barnehage, barnevern, skole, spesialisthelsetjenesten og Bufetat.

Våre bidrag rommer et bredt spekter av faglige tema og tilnærminger. Eksempler er småbarns psykiske helse, tverrfaglige samarbeid, bekymring for barns omsorgssituasjon, taushetsplikt, tilknytningsfremmende relasjoner, traumatisering, lærer-elevrelasjon og barns psykiske helse i skolen for å nevne noe.

Deltakere på kurs:

Medisinstudiet ved NTNU

RKBU Midt-Norge bistår med undervisning i profesjonsstudiet i medisin ved NTNU. Studentene er våre fremtidige fastleger og utgjør grunnstammen i våre kommunale helsetjenester. De er med andre ord svært viktige aktører i arbeidet med å gi et godt og riktig tilbud innen feltet barn og unges psykiske helse på kommunalt tjenestenivå.

Selve undervisningen innen faget barne- og ungdomspsykiatri fordeles mellom flere av de ansatte ved senteret og eksterne bidragsyttere fra spesialisthelsetjenesten.

Leger i spesialisering

Undervisningsplanen er godkjent av Den norske legeforening, og er en del av den obligatoriske internundervisningen for leger i spesialisering i barne- og ungdomspsykiatri i Midt-Norge. Helseforetakene i Midt-Norge har ansvaret for koordineringen av undervisningen, og RKBU Midt-Norge bidrar med undervisningsressurser og administrativ støtte.

Tilbakeblikk på 2013

Kompetanseheving for 600 barnehageansatte på Sunnmøre

Tilsammen 600 barnehageansatte fra syv kommuner på Sunnmøre møtte opp da RKBU Midt-Norge holdt kurs i tilknytning og barns utvikling 7. og 8. oktober. Universitetslektor Kjersti Sandnes ved RKBU Midt-Norge holdt kurset sammen med Ragnhild Onsøien i Sped- og småbarnsnettverket ved RBUP Øst og Sør.

Barnehagen som barneverntiltak

Konferansen "Barnehagen som barneverntiltak - samarbeid mellom barnehage og barneverntjeneste" fant sted i Trondheim 14. og 15. mars 2013. Søkelyset var på barnehagens rolle som hjelpetiltak og hvordan samarbeid mellom barnehagen og barneverntjenesten kan foregå.

Konferansen ble arrangert i samarbeid med Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning og NTNU Samfunnsforskning. Åse Bratterud og Nanna Sønnichsen Kayed ved RKBU Midt-Norge holdt innlegg om barnehagen som barneverntiltak og om risikobarn i barnehagen.

Når små barn må flytte

Den nasjonale konferansen "Når små barn må flytte - Små barns behov når de må flytte til nye omsorgsgivere" ble holdt i Trondheim 9.-10. desember 2013. Målgruppen var ansatte i barnevern, behandlingsapparat, domstoler og fylkesnemnd, som ønsket oppdatert kunnskap om små barn og omsorgsovertakelse.

RKBU Midt-Norge arrangerte konferansen sammen med Ressursenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS-Midt), Kompetansesenter rus (KoRus Midt-Norge), Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) og Nasjonalt kompetansenettverk for sped- og småbarn ved RBUP Øst og Sør.

Røroskonferansen

Konferansen "Sammen for barn og unge" ble arrangert på Røros av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag i samarbeid med RKBU og KoRus. Målgruppen for konferansen var alle som arbeider med barn og unge i kommunene i Sør-Trøndelag. Fokus på konferansen var resiliens og samhandling til beste for barn og unge.

Kommunikasjon og profilering

RKBU i media

Vi har registrert over 100 mediesaker i løpet av 2013 hvor ansatte ved senteret har blitt intervjuet eller omtalt i media. Dette har vært alt fra store oppslag og kronikker til små notiser i aviser og nettaviser, i tillegg til et par radiointervju.

Våre ansatte registrerer selv mediebidrag som handler om faglig formidling i forskningsinformasjonssystemet Cristin. Totalt er det registrert 60 mediebidrag (inkludert tre kronikker) fra RKBU Midt-Norge i Cristin for 2013.

Blogg

Ansatte ved RKBU Midt-Norge publiserte 17 innlegg på forskningsbloggen til Det medisinske fakultet, blog.medisin.ntnu.no, i løpet av 2013. Bloggen har hatt mellom 500 og 1000 lesere daglig siden den ble opprettet i april 2013, og flere av blogginnleggene fra RKBU har vært blant de mest leste.

Barnehage- og skolestart var månedens tema for bloggen i august, og da bidro mange av RKBU sine ansatte med kunnskap og tips til foreldre, fagfolk og andre interesserte. Innleggene handlet blant annet om barnehagen som barnevern-tiltak, foreldresamarbeid i skolen, verdien av et godt forhold mellom lærer og elev, forskning på stress hos barnehagebarn, og råd om hvordan barnet kan få en trygg barnehagestart.

Formidlingsarrangement

RKBU Midt-Norge var godt representert på de årlige Forskningsdagene i september, med stand på Forskningstorget i Trondheim, og deltakelse på to ulike Researchers' Night arrangement.

17. oktober markerte vi Verdensdagen for psykisk helse med et arrangement for elever i videregående skole.

Tilbakeblikk på 2013

Forskningstorget

"Vær en venn" het vår stand på Forskningstorget i Trondheim 20. og 21. september. Vi ville rette oppmerksomhet mot hvor viktig sosial støtte er for psykisk helse hos både voksne og barn.

Vi inviterte barn til å skrive på en lapp hvordan de mente voksne kan bli bedre til å hjelpe noen som har det vanskelig, og hvordan de selv kan hjelpe noen som har det vanskelig. De minste fikk tegne ansikter på en papptallerken.

Researchers' Night

27. september deltok RKBU med forskere på to Researchers' Night-arrangement i Trondheim. På stand under Ungdommens forskernatt på Gløshaugen arrangerte RKBU quiz om psykisk helse, og inviterte ungdommene på arrangementet til å dele en positiv tanke.

Samme kveld arrangerte Det medisinske fakultet Researchers' Night på Byscenen, med foredrag og debatt om surrogati og eggdonasjon. Turid Suzanne Berg-Nielsen fra RKBU satt i forskerpanelet som ekspert på tilknytning mellom foreldre og barn.

Foto: Kristina Jones / RKBU

Verdensdagen for psykisk helse

Årets slagord for Verdensdagen for psykisk helse var; "Se hverandre – gjør en forskjell". Nesten 200 Trondheimselever fra videregående skole og deres lærere tok turen da RKBU Midt-Norge markerte Verdensdagen med foredrag, film, stands og diskusjon 17. oktober. Arrangementet var et samarbeid med Barne- og ungdomspsykiatrisk klinikk (BUP) ved St. Olavs Hospital.

I sin åpningstale oppfordret varaordfører i Trondheim kommune Knut Fagerbakke alle til å være på vakt og se "det usynlige barnet", mens foredragsholder Ruben Klipper engasjerte forsamlingen med sin egen personlige historie. Han lot tilhørerne ta del i sin oppvekst med diagnosene Tourette syndrom og ADHD.

Fagfolk fra brukerorganisasjoner, tjenester og fra forsknings- og kompetansefeltet stilte på stand under arrangementet, slik at ungdommene fikk øke sin kunnskap om psykisk helse, og om hvor det er hjelp å få om man har det vanskelig.

Dagen ble avsluttet med visning av den sterke filmen «Engelen», som handler Lea som vokser opp i et hjem preget av manglende beskyttelse og rusmisbruk.

Kristina Jones / RKBU

Samarbeid

RKBU har som et nytt senter i 2013 arbeidet med å få på plass gode rutiner for samhandling gjennom møter med de regionale og nasjonale kompetansesentermiljøene i Midt-Norge, Fylkesmann, Bufetat, Kommunenes sentralforbund (KS), Helse Midt-Norge og Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP), høgskolene, og RBUP Øst og Sør og de øvrige RKBUene.

Samhandling er ett av våre viktigste virkemidler for å få gjennomført våre tiltak og nå våre mål. Her presenterer vi noe av det samarbeidet vi har på systemnivå i regionen.

Regionrådet ved RKBU

RKBU sitt regionråd ble opprettet og det første møtet ble gjennomført høsten 2013 under ledelse av Bufetat i regionen. Regionrådet består av representanter for senterets viktigste regionale samarbeidspartnere.

Kompetansesenterforum i Midt-Norge

RKBU Midt har i 2013 hatt ansvar for å drive Kompetansesenterforum i Midt-Norge som består av likeverdige deltagere fra følgende kunnskaps- og kompetansemiljø:

- Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA)
- Regionalt kunnskapscenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern (RKBU Midt-Norge)
- Kompetansesenter rus – Midt-Norge (KoRus Midt-Norge)
- Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming (NAKU)
- Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, Region Midt (RVTS Midt)

Forumet ønsker å utvikle en felles tenkning for kompetanseheving i regionen og et langsiktig perspektiv på dette som er forankret internt ved det enkelte senter. Denne tenkningen vil vi synliggjøre for eksterne oppdragsgivere og samarbeidspartnere og en strategisk plan for forumets mål og arbeid ble utformet i 2013.

Kompetanse-senterforum har i 2013 hatt felles møter med Fylkesmannsembetene i regionen for å kunne styrke og koordinere innsatsen mot felles målgrupper.

Regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge

RKBU er fast representant i RSBU – Regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge. Utvalget har representanter fra Bufetat, rusomsorgen, BUP spesialisthelsetjenester, Fylkesmannen og RKBU. Utvalget er forankret i organisasjonenes øverste ledelse/eiere og har utarbeidet egen strategiplan. Målsettingen med utvalget er å fremme samarbeidet på tvers av disse tjenestene og bidra til felles kompetanseheving.

Lederforum i BUP

RKBU blir sammen med KoRus og RVTS i Midt-Norge invitert årlig til felles lederforum i BUP spesialisthelsetjenesten i regionen. Som tilhørende Det medisinske fakultet ved NTNU samarbeider vi spesielt tett med barne- og ungdomspsykiatrisk klinikk ved universitetssykehuset St. Olavs Hospital.

Psykolognettverk i kommunene

RKBU arbeider strategisk i den enkelte kommune gjennom regelmessige samlinger med kommunepsykologene i regionen. Fokusområdet i 2013 har som året før vært organisering av arbeidet innen psykisk helse for barn og unge i kommunene, med særlig satsing på de aller minste barna.

Kommunepsykologene inviteres også inn i kompetansehevingsprogrammet "Synlige små" sammen med fagpersoner i BUP og Bufetat.

Oversikt over publikasjoner, presentasjoner og mediebidrag

Vitenskapelige artikler

- ➔ **Fagerland, Morten; Lydersen, Stian; Laake, Petter.**
The McNemar test for binary matched-pairs data: mid-p and asymptotic are better than exact conditional. *BMC Medical Research Methodology* 2013; Volum 13.
- ➔ **Finnanger, Torun Gangaune; Skandsen, Toril; Andersson, Stein; Lydersen, Stian; Vik, Anne; Indredavik, Marit Sæbø.**
Differentiated patterns of cognitive impairment 12 months after severe and moderate traumatic brain injury. *Brain Injury* 2013; Volum 27.(13-14) s. 1606-1616
- ➔ **Berg Kårstad, Silja; Kvello, Øyvind; Wichstrøm, Lars; Berg-Nielsen, Turid Suzanne.**
What do parents know about their children's comprehension of emotions? Accuracy of parental estimates in a community sample of preschoolers. *Child Care Health and Development* 2013 s. 1-8
- ➔ **Gjeilo, Kari Hanne; Wahba, Alexander; Klepstad, Pål; Lydersen, Stian; Stenseth, Roar.**
Survival and quality of life in an elderly cardiac surgery population: 5-year follow-up. *European Journal of Cardio-Thoracic Surgery* 2013; Volum 44.(3) s. E182-E188
- ➔ **Derdikman-Eiron, Ruth; Hjemdal, Odin; Lydersen, Stian; Bratberg, Grete Helen; Indredavik, Marit Sæbø.**
Adolescent predictors and associates of psychosocial functioning in young men and women: 11 year follow-up findings from the Nord-Trøndelag Health Study. *Scandinavian Journal of Psychology* 2013; Volum 54.(2) s. 95-101
- ➔ **Greger, Hanne Klæboe; Jozefiak, Thomas; Myhre, Arne Kristian.**
Child abuse management units: How can mental health services be further improved?. *Scandinavian Journal of Child and Adolescent Psychiatry and Psychology* 2013; Volum 1.(2) s. 51-62
- ➔ **Drugli, May Britt.**
How are Closeness and Conflict in Student-Teacher Relationships Associated with Demographic Factors, School Functioning and Mental Health in Norwegian Schoolchildren Aged 6-13?. *Scandinavian Journal of Educational Research* 2013; Volum 57. (2) s. 217-225
- ➔ **Hansen, Hanne Hoff; Hasselgård, Cecilie Edh; Undheim, Anne Mari; Indredavik, Marit Sæbø.**
Bullying behaviour among Norwegian adolescents: Psychiatric diagnoses and school well-being in a clinical sample. *Nordic Journal of Psychiatry* 2013
- ➔ **Drugli, May Britt; Hjemdal, Odin.**
Factor Structure of the Student-Teacher Relationship Scale for Norwegian School-age Children Explored with Confirmatory Factor Analysis. *Scandinavian Journal of Educational Research* 2013; Volum 57.(5) s. 457-466
- ➔ **Helland, Arne; Jenssen, Gunnar Deinboll; Lervåg, Lone-Eirin; Westin, Andreas Austgulen; Moen, Terje; Sakshaug, Kristian; Lydersen, Stian; Mørland, Jørg; Slørdal, Lars.**
Comparison of driving simulator performance with real driving after alcohol intake: A randomised, single blind, placebo-controlled, cross-over trial. *Accident Analysis and Prevention* 2013; Volum 53. s. 9-16

- **Hobbel, Sara; Drugli, May Britt.** Symptom changes of oppositional defiant disorder after treatment with the Incredible Years Program. *Nordic Journal of Psychiatry 2013*; Volum 67.(2) s. 97-103
- **Høivik, Magnhild Singstad; Burkeland, Nina Annie; Linaker, Olav Morten; Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** The Mother and Baby Interaction Scale: a valid broadband instrument for efficient screening of postpartum interaction? A preliminary validation in a Norwegian community sample. *Scandinavian Journal of Caring Sciences 2013*; Volum 27.(3) s. 733-739
- **Iversen, Valentina Cabral; Mangerud, Wenche Langfjord; Eik-Nes, Trine Tetlie; Kjelsberg, Ellen.** Communication problems and language barrier between foreign inmates and prison officer. *Journal of Immigrant & Refugee Studies 2013*; Volum 11.(1) s. 65-77
- **Jenssen, Gunnar Deinboll; Lervåg, Lone-Eirin; Lydersen, Stian; Helland, Arne.** Assessing the effects of alcohol and drugs on driving performance in a simulator environment. *Proceedings: European Transport Conference 2013*
- **Kirkhaug, Bente; Drugli, May Britt; Kløckner, Christian; Mørch, Willy-Tore.** Association between parental involvement in school and child conduct, social, and internalizing problems: teacher report. *Educational Research and Evaluation 2013*; Volum 19.(4) s. 346-361
- **Mangerud, Wenche Langfjord; Bjerkeset, Ottar; Lydersen, Stian; Indredavik, Marit Sæbø.** Chronic pain and pain-related disability across psychiatric disorders in a clinical adolescent sample. *BMC Psychiatry 2013*; Volum 13. s. 272
- **Moen, Kent Gøran; Håberg, Asta; Skandsen, Toril; Finnanger, Torun Gangaune; Vik, Anne.** A longitudinal MRI study of the apparent diffusion coefficient values in corpus callosum during the first year following traumatic brain injury. *Journal of Neurotrauma 2013*; Volum 31.(1) s. 56-63
- **Morken, Tora Sund; Widerøe, Marius; Vogt, Christina; Lydersen, Stian; Havnes, Marianne Bjordal; Skranes, Jon; Goa, Pål Erik; Brubakk, Ann-Mari.** Longitudinal diffusion tensor and manganese-enhanced MRI detect delayed cerebral gray and white matter injury after hypoxia-ischemia and hyperoxia. *Pediatric Research 2013*; Volum 73.(2) s.171-179
- **Nøvik, Torunn Stene; Jozefiak, Thomas.** Sixteen-year comparisons of parent-reported emotional and behaviour problems and competencies in Norwegian children aged 7-9 years. *Nordic Journal of Psychiatry 2013*; Volum 64. s.1-7
- **Schei, Jorun; Jozefiak, Thomas; Nøvik, Torunn Stene; Lydersen, Stian; Indredavik, Marit Sæbø.** The Impact of Coexisting Emotional and Conduct Problems on Family Functioning and Quality of Life Among Adolescents With ADHD. *Journal of Attention Disorders 2013*
- **Skrove, Marit Synnøve; Romundstad, Pål Richard; Indredavik, Marit Sæbø.** Resilience, lifestyle and symptoms of anxiety and depression in adolescence: the Young-HUNT study. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology 2013*; Volum 48.(3) s. 407-416
- **Solheim, Elisabet; Wichstrøm, Lars; Belsky, Jay; Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Do Time in Child Care and Peer Group Exposure Predict Poor Socioemotional Adjustment in Norway?. *Child Development 2013*; Volum 84.(5) s. 1701-1715
- **Sollie, Henrik; Larsson, Bo Sture; Mørch, Willy-Tore.** Comparison of Mother, Father, and Teacher Reports of ADHD Core Symptoms in a Sample of Child Psychiatric Outpatients. *Journal of Attention Disorders 2013*; Volum 17.(8) s. 699-710
- **Steinsbekk, Silje; Berg-Nielsen, Turid Suzanne; Wichstrøm, Lars.** Sleep Disorders in Preschoolers: Prevalence and Comorbidity with Psychiatric Symptoms. *Journal of Developmental and Behavioral Pediatrics 2013*; Volum 34.(9) s. 633-641
- **Stenseng, Frode.** Attaching Person-Pet Attachment to Positive Psychology: In Response to Andreassen, Stenvold, & Rudmin (2013). *Psychology & Society 2013*; Volum 5. (2) s. 24-27
- **Stenseng, Frode; Phelps, Joshua Marvle.** Leisure and life satisfaction: The role of passion and life domain outcomes. *World Leisure Journal 2013*; Volum 55.(4) s. 320-332
- **Strand, Kristin Melheim; Heimstad, Runa Kristine; Iversen, Ann-Charlotte; Austgulen, Rigmor; Lydersen, Stian; Andersen, Guro Lillemoen; Irgens, Lorentz M.; Vik, Torstein.** Mediators of the association between pre-eclampsia and cerebral palsy: population based cohort study. *British Medical Journal 2013* (347)
- **Stødle, Einar S.; Jozefiak, Thomas.** Does School Functioning Matter in Patients of Child and Adolescent Mental Health Services?. *Scandinavian Journal of Child and Adolescent Psychiatry and Psychology 2013*; Volum 1. s. 14-23
- **Sveen, Trude Hamre; Berg-Nielsen, Turid Suzanne; Lydersen, Stian; Wichstrøm, Lars.** Detecting Psychiatric Disorders in Preschoolers: Screening With the Strengths and Difficulties Questionnaire. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry 2013*; Volum 52. (7) s. 728-736
- **Thoresen, Lene; Frykholm, Gunilla; Lydersen, Stian; Ulveland, Hege; Baracos, Vickie; Prado, CMM; Birdsell, L; Falkmer, Ursula.** Nutritional status, cachexia and survival in patients with advanced colorectal carcinoma. Different assessment criteria for nutritional status provide unequal results. *Clinical Nutrition 2013*; Volum 32. (1) s. 65-72
- **Tørmoen, Anita Johanna; Rossow, Ingeborg; Larsson, Bo Sture; Mehlum, Lars.** Nonsuicidal self-harm and suicide attempts in adolescents: differences in kind or in degree?. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology 2013*; Volum 48.(9) s.1447-1455
- **Ulset, Gro; Tjelflaat, Torill.** Ikke et sted å kalle et hjem? Betydningen av tvangsbruk ved opphold i barneverninstitusjon. *Norges Barnevern 2013*; Volum 90.(2) s. 68-83
- **Undheim, Anne Mari; Sund, Anne Mari.** Involvement in bullying as predictor of suicidal ideation among 12- to 15-year-old Norwegian adolescents. *European Child and Adolescent Psychiatry 2013*; Volum 22.(6) s. 357-365
- **Weider, Siri; Indredavik, Marit Sæbø; Lydersen, Stian; Hestad, Knut.** Intellectual Function in Patients with Anorexia Nervosa and Bulimia Nervosa. *European eating disorders review 2013*; Volum 22. s.15-24
- **Wichstrøm, Lars; Belsky, Jay; Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Preschool predictors of childhood anxiety disorders: a prospective community study. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines 2013*; Volum 54. (12) s.1327-1336
- **Wichstrøm, Lars; Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Psychiatric disorders in preschoolers: the structure of DSM-IV symptoms and profiles of comorbidity. *European Child and Adolescent Psychiatry 2013*.

Bok

- **Bratterud, Åse; Emilsen, Kari.**
Dørstokkmila: Barnehagens vei fra magesfølelse til melding. Fagbokforlaget 2013. ISBN 978-82-450-1064-0.

Rapporter

- **Bratterud, Åse; Emilsen, Kari.**
Barnehagen som barneverntiltak: Samarbeid mellom barnehage og barneverntjeneste. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning AS 2013. 78 s.
- **Lurie, James M.**
Erfaringer fra en felles døgninstitusjon: Samarbeidsmodell mellom barnevern og psykisk helsevern for barn og unge. NTNU Samfunnsforskning AS 2013. 63 s.
- **Ulset, Gro; Melheim, Synøve.**
Håndtering av tvang i barneverninstitusjoner: Ansattes, lederes og tilsynets perspektiver. NTNU Samfunnsforskning AS 2013. 133 s.

Del av bok eller rapport

- **Bratterud, Åse; Emilsen, Kari.**
Barnevernlederens syn på barnehagen som tiltak. I: *Barnehagen som barneverntiltak: Samarbeid mellom barnehage og barneverntjeneste.* Trondheim: NTNU Samfunnsforskning AS 2013. s.9-20.
- **Bratterud, Åse; Emilsen, Kari.**
Hvordan skape et godt samarbeid?. I: *Barnehagen som barneverntiltak: Samarbeid mellom barnehage og barneverntjeneste.* Trondheim: NTNU Samfunnsforskning AS 2013. s. 67-73
- **Bratterud, Åse; Emilsen, Kari.**
Om prosjektet "Barnehagen som barneverntiltak". I: *Barnehagen som barneverntiltak: Samarbeid mellom barnehage og barneverntjeneste.* Trondheim: NTNU Samfunnsforskning AS 2013. s.1-8

- **Drugli, May-Britt.**
Den vanskelige foreldresamtalen. I: *Foreldresamarbeid. Barnehagen i et mangfoldig samfunn.* Universitetsforlaget 2013. s.116-130
- **Emilsen, Kari; Bratterud, Åse.**
Barnehage som barneverntiltak - et kvalitativt godt tilbud for barn og deres foreldre?. I: *FoU i praksis 2012: conference proceedings.* Trondheim, 23. og 24. april 2012. Akademika forlag 2013. s.78-85.
- **Ivarsson, Tord; Dahl, Kitty; Valderhaug, Robert; Weidle, Bernhard.**
Behandling av tvangslidelser hos barn - hvordan nå ut med virksom hjelp. I: *Hvordan sikre angstpasienter kunnskapsbasert behandling?* Universitetsforlaget 2013. s.153-162
- **Storhaug, Anita S.; Bratterud, Åse.**
Et mangfold av fedre i barnevernet. I: *Det nye barnevernet.* Universitetsforlaget 2013. s. 114-128

Vitenskapelige foredrag

- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne; Lydersen, Stian; Bergum Hansen, Marit.**
A randomized controlled effect study of the Marte meo method in the context of parent-infant interactions. A presentation of the study and preliminary results. Marte meo-konferanse; 2013-06-03 - 2013-06-04
- **Botellero, Violeta NL; Martinussen, Marit; Skranes, Jon Sverre; Haraldseth, Olav; Lydersen, Stian; Brubakk, Ann-Mari; Indredavik, Marit Sæbbø.**
Anxiety networks and brain morphometry in very low birth weight adolescents. 54TH ANNUAL MEETING ESPR - 2013; 2013-10-10 - 2013-10-14
- **Botellero, Violeta NL; Martinussen, Marit; Skranes, Jon Sverre; Håberg, Asta; Brubakk, Ann-Mari; Lydersen, Stian; Indredavik, Marit Sæbbø.**

ADHD and brain morphometry in VLBW adolescents. PAS Annual Meeting; 2013-05-04 - 2013-05-0

- **Drugli, May-Britt; Onsøien, Ragnhild.**
Positive relationships between caregivers and young children in daycare - a video assisted trainingprogram. 6th IAC-2013.-Pavia; 2013-08-30 -2013-09-02
- **Høivik, Magnhild Singstad; Berg-Nielsen, Turid Suzanne; Lydersen, Stian; Bergum Hansen, Marit.**
A randomized controlled efficacy study of the Marte meo method in the context of parent-infant interactions. A presentation of the study and preliminary results. Marte meo-konferanse; 2013-06-03 - 2013-06-04
- **Høivik, Magnhild Singstad; Berg-Nielsen, Turid Suzanne; Lydersen, Stian; Bergum Hansen, Marit.**
Samspillsbehandling i familier der mor har depressive symptom - foreløpige resultat fra en norsk RCT-studie. Psyisk helse i tiden rundt fødsel; 2013-10-21 - 2013-10-22
- **Jensen, Gunnar Deinboll; Lydersen, Stian; Lervåg, Lone-Eirin; Helland, Arne.**
Assessing the effects of alcohol and drugs on driving performance in a simulator environment. European Transport Conference; 2013-09-30 - 2013-10-02
- **Kayed, Nanna S.**
Risikobarn i barnehagen. Barnehagen som hjelpetiltak; 2013-03-15 - 2013-03-15
- **Lurie, James M.**
The convention on the rights of the child - contents and implementation. Course on Social Work with Children & Youth; 2013-06-09 - 2013-06-16
- **Nrugham, Latha; Holen, Are; Sund, Anne Mari.**
Study on Resilience and Suicide Attempts among Norwegian Youth Living in Open Society. 27th IASP World Congress; 2013-09-24 - 2013-09-28

- **Stenseng, Frode.**
Sosial inkludering og ekskludering i et behovsperspektiv. VAM-konferanse; 2013-03-20 - 2013-03-21
- **Sund, Anne Mari.**
Adolescent depression: quality of care in three European Countries. European Society for Child and Adolescent Society; 2013-07-06 - 2013-07-10
- **Undheim, Anne Mari.**
Lærer-elevrelasjon og psykisk helse. Dialogkonferanse: Læring, læringsmiljø og psykisk helse; 2013-11-11 - 2013-11-12
- **Weidle, Bernhard.**
Cognitive Behavioral Therapy (CBT) for children with OCD and autism spectrum disorders. EABCT 43. Annual Congress.; 2013-09-25 - 2013-09-28

Mediebidrag og kronikker

- Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Advarsel: nytt søsken. Adresseavisen [Avis] 2013-04-06
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Baby Mary Lynne gråter av morens ansiktsuttrykk. abc-nyheter.no [Internett] 2013-11-01
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Barn under ett år kan bli stresset av å være borte fra mor. NRK [Radio] 2013-01-29
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Ble hetset av mammapolitiet. Aftenposten [Avis] 2013-08-04
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Generasjonen med livet i lomma. Adresseavisen [Avis] 2013-02-23
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Mor klandres uansett. Adresseavisen [Avis] 2013-06-15
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Pappapermer mandag hele uka. foreldre.no [Internett] 2013-06-18

- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Pappa-perm kan være stressende for barnet. Adresseavisen [Avis] 2013-01-30
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Skilsmissebarn sliter mer psykisk. barnehage.no [Internett] 2013-04-15
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Slik får du feriefred i baksetet: - masingen begynner på Sinsen. Dagens Næringsliv [Avis] 2013-06-18
- **Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Større risiko for psykiske lidelser hos småbarn med aleneforeldre. TV2.no [Internett] 2013-04-14
- **Bratterud, Åse; Emilsen, Kari.** Barnehagen kan stoppe omsorgssvikt. Barnehage.no [Internett] 2013-04-04
- **Bratterud, Åse; Emilsen, Kari.** Barnehagen kan være med å stoppe omsorgssvikt. Utdanning [Internett] 2013-04-04
- **Brenne, Anne Synnøve; Stenseng, Frode; Stensen, Kenneth.** Forskar på psykisk helse i Volda-Barnehagane. Møre-Nytt [Avis] 2013-06-20
- **Drugli, May Britt.** Barnehagestart er verst for mor og far. nrk.sørtrøndelag.no [Internett] 2013-08-01
- **Drugli, May Britt.** Dette må til for å trygge de minste barna i barnehagen. Stavanger Aftenblad [Avis] 2013-04-11
- **Drugli, May Britt.** Gi et ferieminne. VG [Avis] 2013-07-13
- **Drugli, May Britt.** Hold dere unna!. VG [Avis] 2013-08-28
- **Drugli, May Britt.** Kvinner til topps. Universitetsavis.no [Internett] 2013-01-18
- **Drugli, May Britt.** Lett å overse og misforstå utrygge barn. Aftenbladet.no [Internett] 2013-04-09
- **Drugli, May Britt.** Liten i barnehage. Norgessglasset [Radio] 2013-08-19
- **Drugli, May Britt.** Lærer bedre med tilhørighet. forskning.no [Internett] 2013-01-12
- **Drugli, May Britt.** Lærer bedre når læreren er real. Adresseavisen [Avis] 2013-08-20
- **Drugli, May Britt.** Myk start. Foreldre & Barn, nummer 8 [Avis] 2013-08-01
- **Drugli, May Britt.** Norske barn er tøffe i toppen. Forskning.no [Internett] 2013-06-17
- **Drugli, May Britt.** Nå de store følelsene til de små er viktigst. Stavanger aftenblad [Avis] 2013-04-08
- **Drugli, May Britt.** Sjekk hvilken barnehage du bør velge. Dagbladet [Avis] 2013-08-19
- **Drugli, May Britt.** Skal stressteste norske barnehagebarn. barnehage.no [Internett] 2013-08-21
- **Drugli, May Britt.** Skal stressteste norske barnehagebarn. nrk sørtrøndelag [Internett] 2013-08-19
- **Drugli, May Britt.** Slik ser du om barnet har det bra i barnehagen. Foreldreogbarn/klikk.no [Internett] 2013-04-04
- **Drugli, May Britt.** Små barn i barnehage - fokus på kvalitet. Ekko, nrkP2 [Radio] 2013-02-22
- **Drugli, May Britt.** Trassige barn kan bli mobbere. Adresseavisen [Avis] 2013-01-18
- **Drugli, May Britt.** Tøffe i toppen. Gemini.no [Internett] 2013-05-16
- **Drugli, May Britt.** Vi er ikke så tøffe i toppen som Japan og Finland. Aftenposten.no [Internett] 2013-06-22
- **Drugli, May Britt.** Viktigste med innlevelse og varme. klikk.no/foreldre/familieliv [Internett] 2013-01-31
- **Drugli, May-Britt.** Barn smittes av voksnes stress. VG Nett [Internett] 2013-10-06
- **Drugli, May-Britt.** Barn stresses av stressede foreldre. Oppland Arbeiderblad [Avis] 2013-10-0
- **Drugli, May-Britt.** Barn stresses av stressede foreldre. Namdalsavisa [Avis] 2013-10-07
- **Drugli, May-Britt.** Barn stresses av stressede foreldre. Fædrelandsvennen [Avis] 2013-10-06
- **Drugli, May-Britt.** Barn stresses av stressede foreldre. Sarpsborg Arbeiderblad [Avis] 2013-10-07
- **Drugli, May-Britt.** Det tar tid å snu. Stavanger Aftenblad [Avis] 2013-10-04
- **Drugli, May-Britt.** En må være nummer 1 for barnet. Stavanger Aftenblad [Avis] 2013-08-04
- **Drugli, May-Britt.** Krangle foran barna- hvor går grensen?. VG [Avis] 2013-11-07
- **Drugli, May-Britt.** Lar seg ikke stresse. Dagsavisen [Avis] 2013-10-07
- **Drugli, May-Britt.** 1 av 3 har stress. VG [Avis] 2013-10-06
- **Hansen, Hanne Hoff; Hasselgård, Cecilie Edh; Undheim, Anne Mari; Indredavik, Marit Sæbø.** En av fem psykisk syke unge har blitt mobbet. nrk.no [Internett] 2013-11-27
- **Mangerud, Wenche Langfjord; Indredavik, Marit Sæbø.** Deppa jenter har mest fysisk vondt. Framtida.no [Internett] 2013-11-13
- **Mangerud, Wenche Langfjord; Indredavik, Marit Sæbø.** Deprimerte jenter sliter fysisk. Hegnar Online [Internett] 2013-11-13
- **Mangerud, Wenche Langfjord; Indredavik, Marit Sæbø.** Mye kronisk smerte blant deprimerte ungdommer. Fysioterapeuten.no [Internett] 2013-11-25
- **Mangerud, Wenche Langfjord; Indredavik, Marit Sæbø; Midling, Anne Sliper.** Deprimerte jenter har mest vondt i kroppen. Forskning.no [Internett] 2013-11-13
- **Midling, Anne Sliper; Mangerud, Wenche Langfjord; Indredavik, Marit Sæbø.** Deprimerte jenter har mest fysisk vondt. Gemini.no [Internett] 2013-11-13
- **Midling, Anne Sliper; Mangerud, Wenche Langfjord; Indredavik, Marit Sæbø.** Deprimerte jenter har mest fysisk vondt. Adresseavisen (adressa.no) [Internett] 2013-11-13
- **Rimehaug, Tormod.** Mødre blir syke av barns problemer. NRK Dagsnytt [Radio] 2013-07-29
- **Stenseng, Frode.** Viktig at barna får trene på utelek. Stavanger aftenblad [Avis] 2013-10-11
- **Sund, Anne Mari.** Hvorfor blir unge jenter deprimerte?. [Radio] 2013-10-24
- **Sund, Anne Mari.** Kvinner til topps. Universitetsavis.no [Internett] 2013-01-13
- **Ulset, Gro.** Arbeidstidsordning i barneverninstitusjoner. Fontene 2013
- **Ulset, Gro.** Barna må få fortelle først. forskning.no 2013
- **Ulset, Gro.** Tvang i barneverninstitusjoner oppleves ulikt. forskning.no 2013
- **Wichstrøm, Lars; Berg-Nielsen, Turid Suzanne.** Større risiko for psykiske lidelser hos småbarn med aleneforeldre. TV2.no [Internett] 2013-04-14

Blogginnlegg og annen nettbasert informasjon

- ➔ **Bratterud, Åse.** Fra magefølelse til melding. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Drugli, May Britt.** Blir små barn stresset i barnehagen?. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Drugli, May Britt.** Does daycare cause stress in small children?. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Drugli, May Britt.** Hvordan kan skolen legge tilrette for et godt foreldresamarbeid? blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Drugli, May Britt.** Spør en forsker: Er skolebarn mer stressa nå enn før? blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Drugli, May Britt.** Verdien av et godt lærer-elevforhold. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Drugli, May Britt; Nordahl, Thomas.** Skole-hjem samarbeid. www.utdanningsdirektoratet.no
- ➔ **Drugli, May-Britt. Drugli, MB & Nordahl, T:** Samarbeid mellom hjem og skole. www.utdanningsdirektoratet.no
- ➔ **Drugli, May-Britt.** Hvordan kan skolen legge til rette for godt foreldresamarbeid? blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Nordahl, T, Flygare, E & Drugli, MB:** Relasjoner mellom elever, www.utdanningsdirektoratet.no.
- ➔ **Drugli, May-Britt.** Relasjoner i skolehverdagen, www.utdanningsdirektoratet.no.
- ➔ **Drugli, May-Britt.** Verdien av et godt lærer-elev forhold. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Jones, Kristina.** Et trygt hjem? blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Jones, Kristina.** Vennlighet på forskningstorget. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Rimehaug, Tormod.** Fedre får også fødselsdepresjon. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Rimehaug, Tormod.** To år etter: Har 22.juli skapt nye forventninger? blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Sandnes, Kjersti.** Slik får barnet en trygg barnehageoppstart. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Tjelflaat, Torill.** Barn vet best. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Ulset, Gro.** Alle barn gleder seg til jul. Eller...? blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Ulset, Gro.** Alle trenger venner - også barn i barneverninstitusjon. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Ulset, Gro.** Alle trenger venner - også barn i barnevernsinstitusjon. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Westbye, Odd Sverre.** Debutalderen for alkohol må opp. blog.medisin.ntnu.no
- ➔ **Westbye, Odd Sverre.** Se hverandre - gjør en forskjell. blog.medisin.ntnu.no

